

**OBUKA ZA
SUDIJE**

**ZABRANA
VRAĆANJA**

▶
▶
▶ **BEOGRAD, 26-27.11.2018.**

▶

Pristup teritoriji

- ▶ Država po međunarodnom pravu ima suvereno pravo da određuje kog stranca će primiti na teritoriju svoje države
- ▶ Ograničenje: u ostvarivanju kontrole granica mora postupati u skladu sa svojim međunarodnim obavezama vezanim za poštovanje ljudskih prava (nediskriminacija i human tretman)
- ▶ Određenim kategorijama migranata mora dozvoliti ulazak ili boravak na svojoj teritoriji:
 - izbeglice
 - spajanje porodice s migrantom koji se već nalazi u državi odredišta

Nakon ulaska

- ▶ Države jemče ljudska prava svakom licu koje se nalazi pod njihovom jurisdikcijom (član 1. Evropske konvencije o ljudskim pravima) bez obzira na državljanstvo lica
- ▶ Jurisdikcija je širi pojam od teritorije
- ▶ Nesporno kada lice stupi na teritoriju jedne države; kao i kada se nalazi u tranzitnoj zoni aerodroma
- ▶ Jurisdikcija: obuhvata sva lica koja potpadaju pod vlast ili delotvornu kontrolu državnih organa ili drugih lica koja postupaju u ime države, kao i na vanteritorijalne zone

Zabrana proterivanja - izvori

Konvencija o statusu izbeglica

Konvencija protiv torture

Međunarodni pakt o građanskim
i političkim pravima

Evropska konvencija o ljudskim
pravima

Konvencija o statusu izbeglica

▶ Član 33.

Zabrana proterivanja i odbijanja

1. Nijedna država ugovornica neće proterati ili vratiti silom, na ma koji način to bilo, izbeglicu na granice teritorije gde bi njegov život ili sloboda bili ugroženi zbog njegove rase, vere, državljanstva, pripadnosti nekoj socijalnoj grupi ili njegovih političkih mišljenja.
2. Na pravo korišćenja ovom odredbom ne može se ipak pozvati izbeglica koga iz ozbiljnih razloga treba smatrati:
 - opasnim za bezbednost zemlje gde se nalazi ili koji, pošto je protiv njega doneta konačna odluka zbog zločina ili
 - naročito teškog krivičnog dela, predstavlja opasnost za zajednicu pomenute zemlje

Ograničenje u primeni (član 32)

▶ Proterivanje

1. Države ugovornice će proterati izbeglicu koji se redovnim putem nalazi na njihovoj teritoriji samo ako postoje razlozi nacionalne bezbednosti ili javnog reda.

2. Proterivanje tog izbeglice vršiće se samo u izvršenju odluke donete shodno postupku predviđenim zakonom.

Izbeglici treba da bude dozvoljeno, osim ako se tome ne protive imperativni razlozi nacionalne bezbednosti, da podnese dokaze radi svog opravdanja, da podnese žalbu i da u tu svrhu odredi sebi zastupnika pred nadležnom vlašću ili pred jednim ili više lica koje specijalno odredi nadležna vlast.

3. Države ugovornice daće takvom izbeglici razuman rok da bi mu omogućile da traži da ga redovnim putem primi neka druga zemlja. Države ugovornice mogu, u tom roku, primeniti mere unutrašnjeg karaktera koje smatraju za potrebne.

Konvencija protiv torture

▶ Član 3.

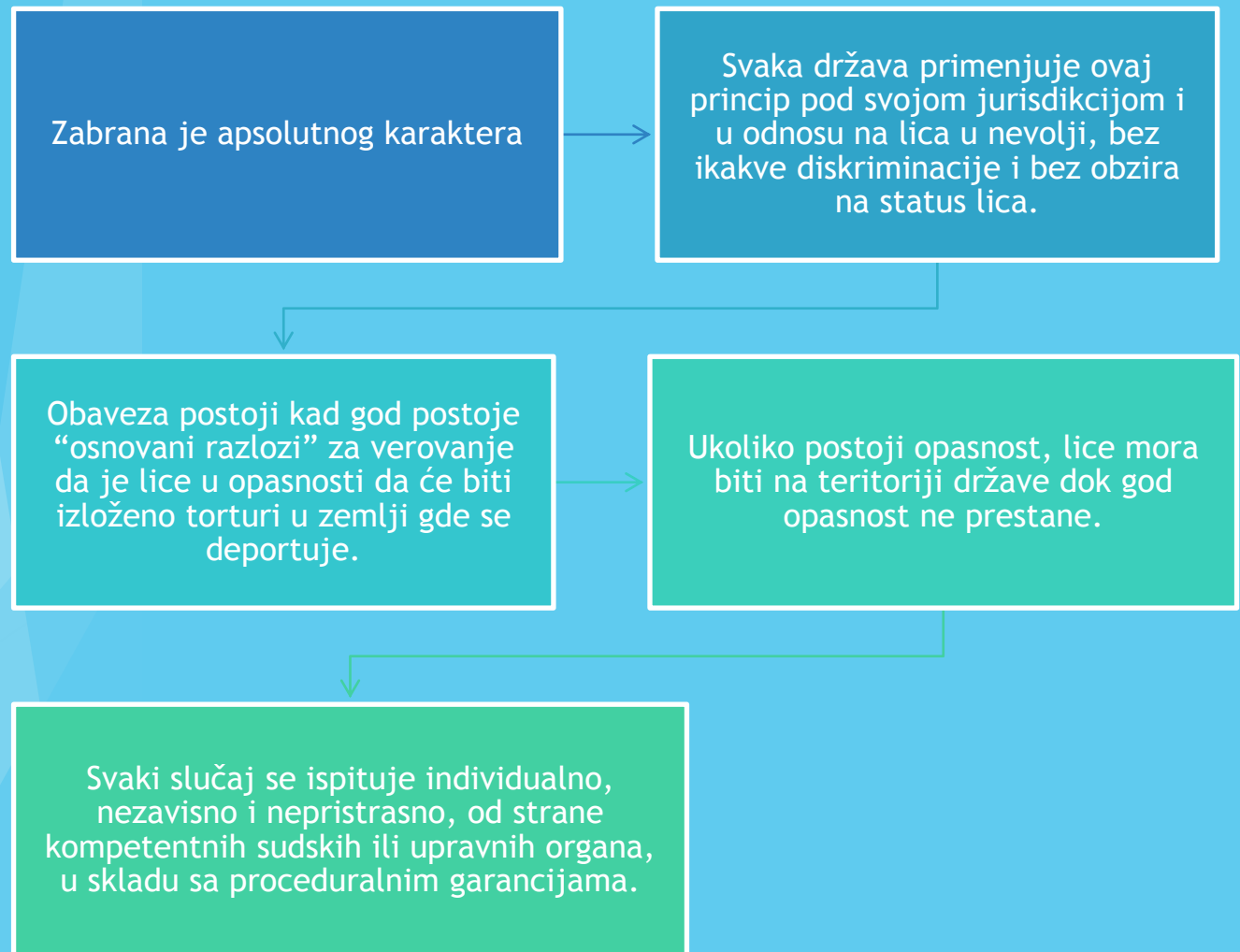
1. Nijedna država članica neće proterati, vratiti niti izručiti osobu drugoj državi ako postoje ozbiljni razlozi za sumnju da može biti podvrgnuta torturi.

2. Da bi utvrdili postojanje takvih razloga, nadležni će organi voditi računa o svim relevantnim okolnostima, uključujući, eventualno postojanje niza sistemskih, ozbiljnih, očiglednih ili masovnih povreda ljudskih prava u toj državi.

Opšti komentar br. 4 (2017)

- ▶ Razlog donošenja: veliki broj država krši član 3. Konvencije.
- ▶ Cilj: da se utvrdi domašaj obaveza iz člana 3. Konvencije

Osnovni principi

Međunarodni pakt o građanskim i političkim pravima

- ▶ Član 7
- ▶ Niko ne može biti podvrgnut mučenju niti svirepom, nečovečnom, ili ponižavajućem postupanju ili kažnjavanju.
- ▶ Posebno je zabranjeno podvrgavanje nekog lica medicinskim ili naučnim opitima bez njegovog slobodnog pristanka.

Opšti komentar br. 7 (1982)

- ▶ Rizik po torturu mora biti više od proste teorije ili sumnje, ali ne sme biti uveden test velike izvesnosti
- ▶ Lice mora pokazati da je u riziku koji je ličan i aktuelan

Test:

Da li je u pitanju država u kojoj postoje konzistentni dokazi flagrantnih i masovnih povreda ljudskih prava?

Da li je lice već izloženo torturi?

Da li o tome postoji medicinski ili neki drugi nezavisan izveštaj?

Da li se situacija promenila?

Da li je lice politički angažovano što bi ga dodatno izložilo riziku od torture?

Da li je izjava lica kredibilna?

Da li postoje činjenične nekonzistentnosti u tvrdnjama i ako da, da li su one relevantne?

Opšti komentar br. 20 (1992)

Zamenio opšti komentar br. 7 (1982)

Cilj člana: zaštita dostojanstva i fizičkog i psihičkog integriteta ličnosti

U pitanju je apsolutno pravo - nije dozvoljena derogacija

Države ne smeju izložiti lice zlostavljanju u zemlji u kojoj su izručeni

ESLjP

- ▶ Član 3. – zabrana zlostavljanja
- ▶ Član 4. Protokol br. 4 – zabrana kolektivnog proterivanja
- ▶ Član 1. Protokol br. 7 - garantuje strancu, koji zakonito boravi na teritoriji neke države ugovornice, izvesna proceduralna prava u slučaju proterivanja (osporavanje proterivanja, pravo na žalbu, zastupanje)

Apsolutni karakter čl. 3 EKLJP

- ▶ *Aksoy protiv Turske (1996)*
- ▶ »čak i u najtežim okolnostima, kao što su borba protiv organizovanog terorizma i kriminala, Konvencija zabranjuje u apsolutnom smislu mučenje ili nehumano ili ponižavajuće postupanje ili kažnjavanje. Za razliku od većine supstantivnih klauzula Konvencije ... član 3. ne ostavlja mesta izuzecima, niti derogiranju obaveze, dopušteno članom 15. čak i u vreme javne opasnosti koja pretila opstanku nacije.«
- ▶ U mnogobrojnim presudama, ESLJP je naglasio da član 3. Konvencije štiti jednu od fundamentalnih vrednosti svakog demokratskog društva.

Sadi protiv Italije (2008)

- ▶ Čak i kada pojedinac predstavlja opasnost po nacionalnu bezbednost, kao u slučaju terorizma, opasnost da će ono biti izloženo zlostavljanju u slučaju deportovanja ne može biti ustanovljeno na temelju čvrstih dokaza (dokaza koji ispunjavaju više standarde od uobičajenih). Dovoljno je ustanoviti *osnovane razloge za uverenje da postoji ovaj rizik*.
- ▶ - zaštita se pruža i osumnjičenim teroristima i onima kod kojih je dokazano učešće u terorističkim aktivnostima.

Strožiji test

U *Ramzi protiv Holandije* (2008) i *A. protiv Holandije* (2009), Vlada tvrdi da u slučaju kada lice predstavlja pretnju po bezbednost države, pojedinac treba da pokaže da je „verovatnije nego što nije,“ da će biti izložen lošem tretmanu u zemlji u koju se vraća.

ESLJP - nije prihvatio ovaj argument, ali od *Daudi protiv Francuske* (2009) ističe da terorizam zahteva od države veliku čvrstinu i insistira na tome da podnosilac predstavke pokaže da je on lično u riziku od lošeg tretmana.

Rizik “stvaran”, “ozbiljan”, “znatan”

- ▶ *Predmet Cruz Varas* - podnosioci predstavke su dva Čileanca kojima je pretilo proterivanje. Oni su tvrdili da bi ih proterivanje u Čile izložilo riziku od zlostavljanja, ali i traumi zbog povratka u zemlju gde su već ranije mučeni.
- ▶ Švedska vlada je tvrdila da je imala saznanja o velikom broju izbeglica iz Čilea, ali isto tako je tvrdila i da ima saznanja o značajnom poboljšanju političkih i ljudskih prava u toj zemlji, iako je Pinoče još uvek na vlasti.

ESLJP - test procene rizika

1. U određivanju da li postoje bitni osnovi za verovanje u postojanje stvarnog rizika od tretmana suprotnog članu 3, Sud će stanje proceniti *na osnovu svih raspoloživih činjenica*

2. Postojanje rizika mora biti ocenjeno na osnovu činjenica koje su bile, ili morale biti poznate u vreme proterivanja. Ipak, to neće sprečiti Sud da razmatra i informacije koje dobije kasnije

3. Mora postojati »jak osnov« za verovanje da postoji rizik od izlaganja lica lošem tretmanu

Dokazivanje

Kada podnosilac predstavke pruži dokaze da postoje suštinski osnovi za verovanje da će lice povratkom biti izloženo riziku od zlostavljanja vlada je dužna da odagna sumnje, i da istraži različite izvore izvan onih na koje se lice pozvalo, kako bi dobila jasniju sliku o situaciji u konkretnoj državi (*Sadi protiv Italije*, 2008)

Relevantni su svi mogući dokazi, uključujući sve nezavisne, objektivne i pouzdane izvore, poput izveštaja i prakse UN komiteta, međunarodnih i nevladinih organizacija

Kada je stanje u državi jako loše

Podnosilac zahteva neće morati posebno da dokazuje da postoji realan rizik po njegov život i integritet.

U Sufi i Elmi protiv UK, ESLJP je pronašao da je nasilje u Mogadišu bilo takvog intenziteta i nivoa da predstavlja realnu pretnju za život bilo kog civila koji bi bio vraćen u Somaliju. Učesnici u sukobu koriste takve metode i sredstva ratovanja kojima se povećava rizik za civilne žrtve, da je korišćenje takvih metoda široko rasprostranjeno, da nije lokalizovano, kao i da je u dosadašnjim borbama veliki broj civilna izgubilo život. Država ne bi bila odgovorna po članu 3 Evropske konvencije samo ako bi uspjela da dokaže da je tražilac azila bio dobro povezan sa moćnim akterima u gradu koji su bili u poziciji da mu pruže zaštitu.

Izbeglički status relevantan?

- ▶ U proceni da li je povređen član 3, može imati ulogu činjenica da li je licu priznat izbeglički status:

- ▶ *Ahmed protiv Austrije (1996), Ismoilov i drugi protiv Rusije (2008):*

Sud posebno obraća pažnju na činjenicu da je Austrijsko ministarstvo unutrašnjih poslova priznalo podnosiocu predstavke izbeglički status, na osnovu toga da li je postojao osnovan strah od progona i zlostavljanja.

- ▶ *Džabari protiv Turske (2000) (odluka o prihvatljivosti):*

Sud mora uzeti u obzir zaključak UNHCR-a povodom zahteva podnosioca predstavke kada utvrđuje stepen rizika kojem će ono biti izloženo eventualnom deportacijom.

T.I. protiv Ujedinjenog Kraljevstva (2000)

- ▶ Indirektan povratak u ovom slučaju u zemlju koja je ugovornica Konvencije ne utiče na odgovornost Ujedinjenog Kraljevstva koja mora da obezbedi da podnosilac predstavke ne bude izložen tretmanu koji je suprotan čl. 3 EKLJP kao rezultat odluke da se ono protera sa njene teritorije.

D. protiv Ujedinjenog Kraljevstva (1996)

- ▶ Osoba u pitanju uhapšena je odmah po dolasku u UK zbog posedovanja kokaina. Kasnije je osuđena na zatvorsku kaznu u britanskom zatvoru, gde je otkriveno da je HIV pozitivna. Odlučeno je da bude vraćena na ostrvo Sveti Kits, ali je D. tvrdio da bi ga takav povratak izložio riziku od nehumanog i ponižavajućeg postupanja, usled ograničenih bolničkih kapaciteta i neadekvatne medicinske zaštite.

ESLJP - povratkom u Sveti Kits bio bi osuđen na bol i patnju u izolaciji, bedi i siromaštvu, usled nemanja rodbine i prijatelja koji bi ga obilazili, usled nedostatka smeštaja, finansijskih izvora i socijalne pomoći.

Ovde se radi o “veoma izuzetnim okolnostima” i “nepobitnim razlozima humanitarne prirode”.

N. protiv Ujedinjenog kraljevstva (2008)

Državljanica Ugande je obolela od HIV virusa, koja je prebegla u UK zbog toga što su je silovali i zlostavljali pripadnici Nacionalnog pokreta otpora. Britanski sud joj je odbio azil i tvrdnju da bi živela maksimalno 12 meseci ukoliko bi bila vraćena u Ugandu.

ESLJP - stranci se ne mogu pozivati u načelu na bilo kakvo pravo da ostanu na teritoriji neke strane ugovornice kako bi i dalje uživali medicinsku, socijalnu ili druge vidove pomoći i usluga države koja ih proteruje. Ovaj razlog može se uzeti u obzir samo u *izuzetnom* slučaju, kada je humanitarni osnov argumenta nepobitan.

Ko može vršiti progona?

- ▶ Ne samo država, već i privatni izvršioци

H.L.R. protiv Francuske (1997):

Zbog apsolutnog karaktera čl. 3, do njegove primene može doći i kad opasnost vreba od pojedinca ili grupe pojedinaca koji ne predstavljaju državne službenike. U tom slučaju, mora biti dokazano da je opasnost realna i da država nije u mogućnosti da pruži odgovarajuću zaštitu od progona.

- ▶ U ovom slučaju, H.L.R je Kolumbijac, zatvoren zbog posedovanja 580 grama kokaina, kojem je izrečen nalog za deportaciju sa teritorije Francuske. On je tvrdio da će u slučaju da bude deportovan u Kolumbiju, biti izložen osveti od strane trgovaca drogom, koji su ga i vrbovali za posao. Odbor za deportaciju stranaca smatrao je da H.L.R. ne bi trebalo da bude deportovan, pošto njegovo prisustvo u Francuskoj ne predstavlja ozbiljnu pretnju javnom poretку.

Diplomatske garancije

Ben Hamas protiv Italije (2009) - podnosilac predstavke je izručen Tunisu posle diplomatskih uveravanja da neće biti podvrgnut mučenju, niti proizvoljnom pritvaranju.

ESLJP - povreda čl. 3 i pored diplomatske garancije jer postoje brojni međunarodni izveštaji o redovnim i mnogobrojnim slučajevima mučenja i zlostavljanja kojima su u Tunisu podvrgnuta lica osumnjičena ili osuđena za terorizam.

Mamatkulov i Abudurasulović protiv Turske (2003)

Državljeni Uzbekistana, članovi opozicione stranke koji su pobjegli u Tursku, odakle su izručeni Uzbekistanu gde služe zatvorsku kaznu zbog terorizma.

ESLJP: nije prekršen čl. 3 jer je odbrana samo navela izveštaje međunarodnih organizacija koje rade na polju zaštite ljudskih prava u kojima je osuđena praksa mučenja prema pristalicama opozicionih stranaka u Uzbekistanu. Ti izveštaji daju povoda ozbiljnoj zabrinutosti, ali samo opisuju opštu situaciju u ovoj zemlji i nema drugih dokaza da će ova dva lica bizi izložena lošem tretmanu.

Standardi garancija

potrebno je da garancije pruža država koja drži svoje obećanje

da pravni sistem te države priznaje diplomatske garancije za obavezne

mora biti u pitanju država čije postupanje i poštovanje vladavine prava potvrđuje da je država *voljna i sposobna* da te garancije obezbedi

Da li država ima mehanizme kojima nadzire da li se garancije poštuju

Član 4, Četvrti protokol

- ▶ - zabrana kolektivnog proterivanja stranaca
- ▶ što predstavlja:
 - ▶ „bilo koja mera nadležne vlasti kojom se prisiljavaju stranci kao grupa da napuste zemlju.“
- ▶ Do kolektivnog proterivanja neće doći ukoliko je doneta mera od strane nadležne vlasti nakon i na osnovu razumnog i objektivnog ispitivanja svakog pojedinačnog zahteva.

Čonka protiv Belgije (2002)

- ▶ Više porodica slovačkih državljana romske nacionalnosti zatražilo je azil u Belgiji, jer su nekoliko puta bile žrtve napada „skinhedsa” u Slovačkoj. Određenom broju romskih porodica naloženo je da se jave u policijsku stanicu kako bi se upotpunila dokumentacija vezana za njihove zahteve za dobijanje azila, ali im je tom prilikom zapravo uručena odluka o deportaciji i određivanje pritvora do proterivanja. Ove porodice odvedene su u zatvoreni tranzitni centar blizu briselskog aerodroma, a četiri dana kasnije, oko 70 lica vraćeno je u Slovačku, što su vlasti i najavile.

ESLJP

- ▶ Okolnosti slučaja navode na zaključak da je ovde došlo do povrede člana 4. Četvrtog protokola uz EKLJP u smislu kolektivnog proterivanja jer su rešenja o proterivanju bila sačinjena na identičan način, sva lica su imala obavezu da se jave u policijsku stanicu u isto vreme, bio im je otežan kontakt sa advokatom, a postupak za davanje azila nije bio okončan.

Beriša i Haljiti protiv Makedonije (2005)

Podnosioci predstavke su tvrdili da je došlo do kolektivnog proterivanja jer su vlasti donele jednu odluku o proterivanju za bračni par.

ESLJP - u konkretnom slučaju doneta je jedna odluka kao posledica ponašanja bračnog para. Drugim rečima, oni su zajedno stigli u Makedoniju, zajedno su podneli zahtev za azil, podneli su iste dokaze kako bi podržali svoje tvrdnje i podneli su zajedničku žalbu na prvostepenu odluku. Tako su vlasti zajednički procenile rizik koji nosi proterivanje u oba slučaja i ono se ne može smatrati kolektivnim proterivanjem.

Klaifija i drugi protiv Italije (2015)

Ovaj slučaj se odnosi na uslove u prihvatnom centru na Lampeduzi i brodovima koji su vozili do luke u Palermu, kao i repatrijaciju u Tunis migranata koji su se iskrcali na italijansku obalu 2011. godine tokom tzv. Arapskog proleća.

Posebno su tvrdili da su izloženi kolektivnom progonu.

ESLJP

- ▶ Povreda člana 4 Protokola 4 -
- ▶ Iako su u ovom slučaju postojale individualne odluke o vraćanju, u svima njima je postojao isti tekst, bez navođenja lične situacije svakog podnosioca, niti su individualno ispitivani.
- ▶ Iako su podnosioci predstavke, za razliku od migranata u slučaju Hirsi Džama, prošli kroz identifikacionu proceduru, to nije bilo dovoljno da ne bi došlo do povrede.
- ▶ Povreda člana 13. zajedno sa članom 4. Četvrtog protokola - podnosioci predstavke nisu imali delotvoran pravni lek da bi podneli žalbu na odluku jer u slučaju kolektivnog proterivanja žalba mora imati automatsko suspenzivno dejstvo, što nije bio slučaj.

M.A. protiv Kipra (2013)

U ovom slučaju radi se o sirijskom Kurdu koji se nalazi u pritvoru kod kiparskih vlasti, koje su nameravale da ga deportuju u Siriju nakon jedne jutarnje operacije policije da se proteraju iz Nikozije nakon protesta zbog loše politike azila.

Podnosilac predstavke je posebno tvrdio da su kiparske vlasti imale nameru da ga deportuju zajedno sa ostalima što bi dovelo do kolektivnog proterivanja, bez individualne ocene i ispitivanja slučaja.

ESLJP

Nema povrede člana 4. protokola br. 4.

Svaki slučaj koji se ticao deportacije je ispitivan individualno i bio je zasnovan na činjenicama svakog slučaja.

Činjenica da su protestanti, uključujući i podnosioca predstavke, zajedno odvedeni do policijske stanice i da su neki deportovani u grupi, ili da su rešenja o deportaciji sadržala slične formulacije nisu sama po sebi dovela do kršenja EKLJP.

Zabrana proterivanja i na otvorenom moru

- ▶ *Hirsi Džama i drugi protiv Italije (2012)*
- ▶ Slučaj se tiče 11 somalijskih i 13 eritrejskih državljana, koji su činili grupu od 200 ljudi koji su napustili Libiju 2009. u tri broda. U maju 2009, kada je jedan brod bio 35 milja južno od Lapmeduze (pod jurisdikcijom Malte), brod je presrela italijanska obalna straža. Putnici su prebačeni na italijanske ratne brodove i odvedeni u Tripoli. Tokom putovanja, italijanske vlasti nisu obavestile putnike o tome gde ih vode, niti su proverile njihov identitet. Nakon deset sati putovanja, stigli su u Tripoli, gde su predati italijanskim vlastima. Na pres konferenciji, koja je održana 7. maja 2009, italijanski ministar za unutrašnje poslove izjavio je da su presreli brodove na otvorenom moru i vratili migrante u Libiju u skladu sa bilateralnim sporazumom sa Libijom, koji je stupio na snagu 4. februara 2009. u cilju suzbijanja nelegalne imigracije.

ESLJP

Sud je utvrdio da je Italija, na svojim ratnim brodovima čiji je personal bio u potpunosti italijanski, vršila kontrolu i vlast nad pojedincima i izvan svoje teritorije. Takođe, u periodu od ukrcavanja na italijanske ratne brodove do predaje putnika libijskim vlastima, podnosioci predstavke su bili pod kontinuiranom i ekskluzivnom *de jure* i *de facto* kontrolom italijanskih vlasti.

Iako je ESLJP priznao da se države suočavaju sa sve većim prilivom migranata, država se ne sme osloboditi svoje obaveze da lice ne protera u zemlju gde mu pretila realna opasnost po integritet.

Član 1. Sedmog protokola

- ▶ garantuje strancu, koji zakonito boravi na teritoriji neke države ugovornice, izvesna proceduralna prava u slučaju proterivanja.
- ▶ Uslovi:
- ▶ lice mora imati pravo da iznese razloge kojima osporava proterivanje
- ▶ mora imati pravo da se njegov slučaj preispita i
- ▶ da u tu svrhu bude zastupljen pred nadležnim organom ili licem odnosno licima koje taj organ odredi
- ▶ Izuzetno: uslovi ne moraju biti ispunjeni ako je proterivanje neophodno u interesu javnog reda ili zaštite nacionalne bezbednosti.

Lupsa protiv Rumunije (2006)

- ▶ Srpski državljanin je živeo u Rumuniji 14 godina, pre nego što je u avgustu 2003. naređena njegova deportacija. On je četiri godine nakon dolaska u Rumuniju osnovao trgovačku kompaniju koja se bavila prodajom kafe. Bio je u vanbračnoj zajednici sa rumunskom državljanicom, sa kojom je dobio sina. Kada se jednom prilikom vratio u Rumuniju iz inostranstva, granična policija ga je deportovala. Njegov advokat je uložio žalbu na odluku o proterivanju, a na saslušanju pred apelacionim sudom u Bukureštu dobio je kopiju naredbe na kojoj stoji da je „nepoželjna ličnost“ koja je dobila zabranu ulaska u Rumuniju na period od 10 godina. Sudija nije preispitao ovaj slučaj, već je odbacio žalbu.

ESLJP

u konkretnom slučaju nisu ispoštovane garancije sadržane u članu 1. stav 2. Sedmog protokola

čak i kada dođe do hitne deportacije iz razloga nacionalne bezbednosti, proterano lice mora imati mogućnost da se osloni na proceduralne garancije iz člana 1. Sedmog protokola, nakon što je proteran

do proterivanja može doći samo na osnovu zakonite odluke koja svoj osnov ima u zakonu koji je pristupačan, predvidiv i sadrži garancije od arbitrarnosti

Dablin predmeti

M.S.S. protiv Belgije i Grčke (2011)

- ▶ Državljanin Avganistana je 2008. godine napustio Kabul i preko Irana i Turske ušao u Grčku. Tokom 2009. godine stigao je u Belgiju, gde je zatražio azil. U Belgiji je primenom Uredbe Dablin II vraćen u Grčku da tamo podnese zahtev za azil.
- ▶ ESLJP - Grčka je povredila član 3 EKLJP zbog loših uslova pritvora i materijalnih uslova u toj zemlji, kao i član 13 EKLJP zbog nepravilnosti u proceduri azila. Sud je naglasio da opterećenje zbog velikog priliva migranata i tražilaca azila, koje Grčka trpi kao država koja čini spoljnu granicu EU, ne može da je oslobodi obaveza iz člana 3.
- ▶ Belgija je jer su njene vlasti morale ispitati na koji način grčke vlasti primenjuju svoje propise u oblasti azila u praksi.

Šarifi protiv Austrije (2013)

- Državljanin Avganistana je iz Austrije prebačen u Grčku u oktobru 2008. godine.
- Podnosilac predstavke je tvrdio da je zbog transfera izložen neadekvatnim uslovima i da Vlasti nisu na odgovarajući način tretirale njegov predmet.
- ESLJP - nema povrede člana 3. EKLJP. Iako su austrijske vlasti morale biti svesne ozbiljnih nedostataka koji postoje u proceduri azila u Grčkoj, kao i životnim uslovima i uslovima u pritvoru za tražioce azila, u vreme transfera nisu znali da su ovi nedostaci dosegli domašaj člana 3. EKLJP.

Mohamed protiv Austrije (2013)

- ▶ Slučaj se odnosi na sudanskog državljanina koji se suočio sa mogućim udaljenjem iz Austrije u Mađarsku, i koji je tvrdio da bi u tom slučaju došlo do kršenja člana 3. EKLJP, kao i da zahteva za azil nema suspenzivno dejstvo na naredbu o transferu.

ESLJP

Postoji povreda člana 13, zajedno sa članom 3. EKLJP. Lice je bilo lišeno zaštite od prinudnog transfera iako je imao ozbiljan navod da bi u tom slučaju došlo do kršenja EKLJP.

Istovremeno, ESLJP pronalazi da u svestlu nedavnih zakonodavnih izmena u Mađarskoj koje unapređuju situaciju tražilaca azila, sam transfer ne bi doveo do povrede člana 3. EKLJP.

*Mohamadi
protiv
Austrije
(2014)*

Slučaj se tiče transfera avganistanskog državljanina u Mađarsku iz Austrije. Lice tvrdi da bi ga prisilni povratak u Mađarsku, gde su tražioci azila sistematski pritvoreni, bio u riziku od zatvaranja u jadnim uslovima.

On tvrdi i da bi bio u riziku od povratka u treću zemlju, najverovatnije Srbiju, bez ulaska u meritum u Mađarskoj.

ESLJP

Ovaj transfer ne bi doveo do kršenja člana 3. EKLJP.

Sud je uzeo u obzir relevantna izveštaj o situaciji u Mađarskoj za tražioce azila, koji nije ukazao na sistemske nedostatke u mađarskom sistemu azila i sistemu pritvaranja azilanata. Sud je tako zaključio da lice ne bi bilo u realnom, individualnom riziku od izlaganja tretmanu koji je suprotan članu 3. EKLJP njegovim transferom u Mađarsku.

Mohamed Husein protiv Holandije i Italije (2013)

- Slučaj se odnosi na tražiteljku azila iz Somalije, koja je tvrdila da bi ona i njeno dvoje dece bili izloženi zlostavljanju ukoliko bi bili vraćeni u Italiju.
- ESLJP - predstavka je neprihvatljiva jer je očigledno neosnovana.
- Ona nije pružila dovoljno dokaza da bi bili izloženi realnom i neposrednom riziku koji je dovoljno surov da bi se mogao podvesti pod domašaj člana 3. EKLJP.
- Ni opšta situacija sa tražiocima azila u Italiji ne pokazuje systemske nedostatke.
- Videti i *Halimi protiv Austrije i Italije (2013)*; *Abubeker protiv Austrije i Italije (2013)*

Šarifi i drugi protiv Italije i Grčke (2014)

- ▶ Ovaj slučaj se odnosi na 32 avganistanska državljana, 2 sudanska i jednog eritrejskoj državljana, koji su posebno tvrdili da su odmah vraćeni iz Italije u Grčku i da imaju strah od dalje deportacije u zemlje porekla, gde bi najverovatnije bili izloženi smrti i zlostavljanju.

ESLJP

Izražava zabrinutost zbog automatskog povratka, koju vrše italijanske obalne straže u lukama Jadranskog mora, koje najčešće predaju kapetani broda i s namerom da budu udaljeni iz Grčke, čime lica lišavaju bilo kakvih proceduralnih i supstantivnih prava.

Dodatno, Sud ukazuje na to da Dablin sistem mora da se primenjuje na način koji je u skladu sa Konvencijom, te ne sme da bude osnov za kolektivan i diskriminatoran povratak tražilaca azila. Država je u obavezi da obezbedi dovoljno garancija u primeni sistema azila od zemlje u koju se lice vraća, kako se ono ne bi vratilo u zemlju porekla bez procene rizika sa kojim se suočava.

Tarakel protiv Švajcarske (2014)

Slučaj se odnosi na odbijanje Švajcarskih vlasti da ispituju zahtev za azil paru iz Avganistana koji imaju šestoro dece, kao i na odluku da se vrate u Italiju.

Podnosioci predstavke posebno tvrde da ukoliko bi bili vraćeni u Italiju, u odsustvu individualnih garancija za brigu o njima, oni bi bili izloženi zlostavljanju zbog postojanja “sistemskih nedostataka” u aranžmanima za prijem tražilaca azila u Italiju.

Oni su takođe istakli da švajcarske vlasti nisu obratile dovoljno pažnje na njihove lične i porodične okolnosti.

ESLJP

Sud je pronašao da bi postojala povreda kada bi švajcarske vlasti poslale tražioce azila nazad u Italiju bez dobijanja individualnih garancija od italijanskih vlasti da bi porodica bila na okupu i da bi se prema deci ophodili u skladu sa njihovim uzrastom.

Sud je posebno pronašao da trenutna situacija u odnosu na sistem prijema u Italiji, kao i odsustvo detaljnih i pouzdanih informacija o njihovom tretmanu, dovodi do toga da švajcarske vlasti nemaju dovoljno garancija da će lica povratkom u Italiju biti izložena tretmanu koji je prilagođen uzrastu njihove dece.

A.M.E. protiv Holandije (2015)

- ▶ Tražilac azila je državljanin Somalije, koji tvrdi da bi ga njegov povratak u Italiju izložio lošim životnim uslovima i izrazio je bojazan da bi ga italijanske vlasti mogle direktno vratiti u Somaliju, bez adekvatnog ispitivanja zahteva za azil.

ESLJP

Sud je smatrao da je predstavka očigledno neosnovana pošto tražilac azila nije pokazao da bi povratkom u Italiju postojao *dovoljno realan i neposredan rizik* od teškoća koje bi bile dovoljno surove da bi se podvele pod član 3. EKLJP.

Sud je posebno uzeo u obzir činjenicu da je za razliku od Tarakhel slučaja, podnosilac predstavke mlad i bez dece.

Struktura i opšta situacija u prihvatnim aranžmanima sa Italijom ne može sama po sebi da se smatra da ukida sve povratke tražilaca azila u ovu zemlju.

A.S. protiv Švajcarske (2015)

- ▶ Podnosilac azila je sirijski državljanin kurdskog porekla koji je tvrdio da bi povratkom u Italiju bio izložen nehumanom tretmanu. Posebno je tvrdio da zbog sistemskih nedostataka u Italiji ne bi imao odgovarajući smeštaj i adekvatan medicinski tretman.
- ▶ Takođe je tvrdio da bi njegov transfer u Italiju dovedo do pogoršanja odnosa sa sestrom koja živi u Švajcarskoj i tako doveo do kršenja člana 8. EKLJP.

ESLJP

Ako bi tražioci azila bili vraćeni u Italiju, ne bi došlo do kršenja člana 3. i člana 8. EKLJP.

Sud je posebno uzeo u obzir da tražilac azila nije bio kritično bolestan i pronašao da trenutno nema indikacija da ne bi dobio adekvatan psihološki tretman ako bi bio vraćen u Italiju.

Dok je Sud ranije izrazio ozbiljne sumnje u kapacitete za prijem tražilaca azila u Italiji, prihvatni aranžmani ne bi sami po sebi opravdali izostanak svih povrataka tražilaca azila u Italiju.